

Вяра

18.04 по еретическия, †05 април по църковния календар - Св. мъченици Агатопоп дякон и Теодул Солунски. Св. преподобни Марк Атински. Св. преподобни Платон изповедник. Св. преподобни Пуплий

Страданието на светите мъченици Агатопоп и Теодул († 303 г.)

Когато царували нечестивите римски импратори Диоклетиан и Максимиан, в Солун живели двама богоугодни служители на Божията Църква, Агатопоп и Теодул. Агатопоп имал сан дякон, бил вече на преклонна възраст и водел целомъдрен живот. Теодул пък бил четец. Син на благочестиви родители християни, млад и красив на лице, той водел непорочен живот. Теодул имал трима родни братя: Капитон, Митродор и Филосторгий, които също като него водели благочестив живот.

Блаженият Теодул още преди своя страдалчески подвиг получил от Бога залог, че ще му бъде дарен мъченически венец. Отпочивайки си веднъж през нощта, Теодул получил

насън от един почтен човек някаква вещ. Събудил се и наистина намерил в ръката си твърде красив, неизвестно от какво изработен, пръстен с печат, върху който имало изображение на Светия Кръст. Това било знамение за страданията на свети Теодул за Христа, нашия Бог, пострадал заради нас на Кръста. Светият юноша Теодул впоследствие с този пръстен изцелявал всякакви болести у хората. Какъвто болен и да срещнел, ако носел в себе си пръстена, болестта незабавно го оставяла и той напълно оздравявал; дори мнозина елини, като виждали това, се обръщали към Христа.

Когато споменатите езически царе започнали гонение срещу християните, разпратили навсякъде заповеди, за да принудят всички хора да се поклонят на делата на човешките ръце - идолите, - а не на Единия Бог, Създателя на всичко. Такава царска заповед пристигнала и в Солун, където били изложени, за да ги виждат всички, средствата, подготвени за изтезаване на онези, които не се покорят на царската заповед. Мнозина от вярващите побегнали оттук, опитвайки да се скрият кой където може; други мъжествено се предавали на мъченията и накрая трети, малодушни и слаби, изплашени от мъките и смъртта, преминавали на страната на езичниците и ядели заедно с тях идоложертвена храна, предпочитайки настоящия суетен живот пред безсмъртния вечен живот. Но те, избягвайки краткотрайните мъчения, си подготвяли вечна смърт и гибел. Дяволът се радвал на такива, но великодушните и мъжествени Христови воители винаги са го побеждавали и посрамвали, както тези двама светии Агатопоп и Теодул. При настъпилото люто гонение те не избягали, не се скрили, а непрекъснато пребивавали в Божия дом, като денем и нощем се молили на Бога за Неговата свята Църква, подложена на такова бедствие, и денем, и нощем очаквали началото на страданията си.

Наистина, когато езическите воители научили за светиите,

веднага ги заловили и ги хвърлили в тъмница. По онова време началник на Солун бил Фавстин. Като седнал на мястото си в съдилището, той заповядал да му доведат за разпит Христовите изповедници Агатопод и Теодул. Като че поканени на пир, те с радост тръгнали, хванати за ръце, и мъжествено казвали:

- Ние сме християни!

Когато светиите застанали пред съда на мъчителя, той, като държал повече да улови в мрежите си по-младия, заповядал всички да се отдръпнат, а Агатопод да отведат другаде. След това, като повикал по-близо до себе си Теодул, ласкаво му заговорил:

- Смири се, младежо, умолявам те, отхвърли новото си християнско лъжеучение и пристъпи към изпълнение на законите и обичаите, установени от древността, ако не искаш да завършиш живота си в мъки.

А свети Теодул му отвърнал:

- Аз отдавна съм изоставил заблудите и лъжите, но се страхувам за тебе, така предаден на суетата, да не се подложиш на вечна смърт.

Съдията не се обидил от тези думи на светеца, но отново по всякакъв начин започнал да го съблазнява да пристъпи към приношение жертва на идолите, като му обещавал и подаръци, и почести. Наблизо бил и жрецът на Зевс, на име Ксенос, който казал на светеца:

- Ако почестите и подаръците не могат да те убедят да принесеш жертва, нека мъченията да те убедят да се покоряваш на царските заповеди!

- Ужасите и мъченията по никакъв начин не могат да ме

уплашат - отвърнал мъченикът на жреца - и никога няма да ме склонят да изпълня вашата воля.

След това Фавстин заговорил за това, че живот в почит е по-добър от мъчителната смърт, а свети Теодул му отвърнал:

- Наистина, аз осъзнавам, че животът е по-добър от смъртта, и тъкмо затова в ума си съм решил да презра този земен краткотраен живот, та да стана участник в безсмъртния живот и вечните небесни блага. Затова започни да ме мъчиш с рани и огън и ти ще видиш как измъчваното ми тяло е подложено на тление и гибел, а моята разумна душа, тъй като е нетленна, след мъките веднага ще се освободи от веригите на тялото и ще се всели в безкрайния живот.

- Умолявам те - продължавал съдията - да ми съобщиш Кой ще ти даде тези големи блага, от любов към Когото ти си решил сега да презреш мъченията и самата смърт?

- Бог - отвърнал свети Теодул, - Който всичко е определил чрез законите на природата, и Неговият Син, Иисус Христос, Словото на Отца, с Чийто Кръст аз съм белязан още от младенчеството си; аз няма да оставя това знамение до края на живота си и по-скоро ще се съглася с мъчения да се лиша от тялото си, нежели да се отрека от този Христов знак. Аз съм верен слуга на моя Владика и ти няма да ме победиш нито с огън, нито с желязо!

Хегемонът Фавстин, изумен от мъжеството и смелостта на светия юноша Теодул, заповядал да го откарат по-далече от него в отделно място. После, като повикал при себе си свети Агатопоп, му казал:

- Поклони се на нашите Богове! Ето, и Теодул, който също беше в заблуда, сега даде обещание да им се поклони и да им принесе заедно с нас жертва.

Като разбрал хитростта и лъжата на хегемона, свети Агатопопод му казал:

- И аз с радост ще принеса жертва на истинския Бог и на Неговия Син Иисус Христос, защото и Теодул е обещал на Този, а не на някакъв друг бог, да принесе благоприятна жертва.

Фавстин му възразил:

- Не, Теодул обеща да принесе своята жертва не на Този Бог, а на дванадесетте богове, които подържат цялата вселена.

Свети Агатопопод с усмивка му отвърнал:

- Защо наричаш богове това, което майсторите са направили от тленен материал? Могат ли да бъдат богове тези, които са направени от ръцете на хора, които се покланят на своето творение като на същества по-добри и свършени? Богове ли са тези, които не могат да окажат съпротива, ако поискат да ги повалят и разбият, и не могат с нищо да се защитят; които с очи не виждат, с нозе не ходят и нямат у себе си нито едно, каквото и да било сетиво? Богове ли са тези, за които елините казват, че имат жива душа и се предават на най-различни мерзки блудодеяния? А пък някои майстори, които правят техни статуи, ги продават за една сребърна монета или за четири дребни медни монети? След всичко това мога ли аз, честта, която подобава на всесилния Бог, да отдам на вашите недостойни и мерзки богове? Мога ли да възпявам хвали и песнопения пред вашите глухи идоли?

Докато светецът говорел така, наобиколилите го езически началници се уплашили да не би от думите на Агатопопод да се утвърдят във вярата и другите християни, доведени за разпит. Затова те заповядали незабавно да отведат Агатопопод заедно с Теодул в тъмницата.

Докато отвеждали светиите към тъмницата, след тях вървяла огромна тълпа народ. Някои от тълпата, като жалели младостта на свети Теодул, се опитвали с много прелъстителни слова да поколебаят неговата вяра в Христа. Други, като гледали почтените седини на Агатопод, казвали, обръщайки се към него:

- Агатопод! Нима и ти имаш детски ум, та не разбираш кое е полезно за живота ти?

Но светиите вървели, без да отвърщат нищо на всичките думи, насочени към тях.

Когато пристигнали до тъмницата, със смирение се помолили на Бога и се присъединили към числото на затворените тук за различни престъпления затворници.

В полунощ светиите се укрепили от божествени видения и ободрени духом, радостно възхваляли Иисуса Христа. След това, като измили лицата и ръцете си и като преклонили към земята колена и глави, те възнесли следната обща молитва към Бога, призовавайки Го с едни сякаш уста.

- Боже! Творче и Промислителю на всичко, Който си сътворил този видим свят, и си установил непрестанното движение на небесните светила така, че слънцето, което се намира посред тях, да осветява всичко по време на деня, и да спомага за израстването на земните плодове, а луната със своето сияние да разсейва тъмнината на нощта. Боже! Ти, Който си дарил на земята способност да произвежда животни, на морската дълбина - риби и си посочил за птиците място във въздуха. Ти, Който си повелил на морето да служи със своите дарове на създадения от Тебе човек, Ти, Който си повелил на птиците да огласят въздуха със своите песни, Ти, Който си повелил на земята да ражда в изобилие различни плодове за потребностите на човека, та тя с устата на людете да възнася

на Теб благодарност и хвала - на Тебе, Владиката на целия свят. Боже! Ти не пожела да погине докрай беззаконният, отстъпил от Твоите заповеди и предал се на всякакви грехове наш род; Ти не допусна дяволът да заслепи докрай и да повлече след себе си във вечна погибел разумната твар, но като предаде на забрава хорските грехове, само поради Твоята милост Ти изпрати от небето при хората Единородния Твой Син, та Той, приел върху Себе си човешкото естество, да съедини Своего безсмъртие с нашата смъртна природа и като пребивава винаги с Тебе, Твоего Слово, чрез Коего всичко е произлязло, отново да върне към пътя на истината заблудените в неправда. Ти, с Твоя Син и Твоя Свети Дух, промисляйки за вселената с Твоите преславни чудеса, си довел хората, допреди нечестиви, в Своята свята вяра. Ти, Сине Божий, с Отца и Светия Дух, като победи законите на естеството и смъртта, си възкресил със Своего Слово четверодневния Лазар. Ти, като си сложил на очите му калчица, си просветил слепия от рождение човек. Ти, както си дарил скорошно изцеление на допрялата се до Твоята дреха кръвоточива жена, както си направил здрав разслабеният, и си му заповядал да си понесе постелката, така и сега, о, Боже, прояви милосърдие към нас, укрепи ни със Своята сила свише, та ние, като изтърпим мъжествено, с Твоята помощ, всички мъчения, на които ще ни подложат нечестивите, да можем да достигнем Небесното Царство.

Докато светиите се молели с такива слова, затворените заедно с тях в тъмницата затворници, които били там заради убийства или прелюбодеяния, като преодолявали у себе си страха от телесната смърт, постепенно припадали пред нозете на светиите, като изпросвали от тях молитви за прошка на греховете и спасение на душите от вечна смърт. А народът, който по това време се намирал край тъмницата, като разбил тъмничните двери, влязъл и с умиление слушал словата, които

говорели Божиите раби. Забелязал това ревностният слуга на дявола, солунският главен съдия Евпсихий, бързо изтичал при военачалника и му казал, че ако двамата християни, затворени в тъмницата, не бъдат умъртвени тутакси, мнозина от народа ще изоставят почитанието на идолите. Военачалникът пламнал от гняв и веднага изпратил войници да доведат при него юношата и старецът. Христовите раби незабавно били изправени пред несправедния съдия. Като погледнал към свети Теодул, военачалникът го запитал:

- Нима не знаеш, че си задължен да изпълняваш заповедите на царете, които владеят вселената?

- Това, което повелява Владиката на небето и земята - отвърнал му свети Теодул, - наистина е справедливо и достойно за внимателно изслушване и незабавно изпълнение. А от заповедите на вашите временни царе трябва да се изпълняват само тези, които се окажат справедливи и не противоречат на небесния Творец, а несправедливите заповеди в никакъв случай не бива да се изпълняват.

След това военачалникът Фавстин запитал светеца:

- Кажи ми, кой е сътворил небето?

Свети Теодул отвърнал:

- Сътворил го е Бог Вседържител и Божият Син, Иисус Христос, Който е Словото на Отца.

- Не е ли Този - запитал Фавстин, - Когото иудеите са разпънали, като са Го предали на най-жестоки мъчения?

- Да, това е Този, Когото са разпънали иудеите - отвърнал мъченикът. - Той доброволно е пожелал да пострада за нас, а след това със силата на Своето Божество е възкръснал от мъртвите и е бил видян да се възнеся, като победител на

смъртта, на небето, откъдето отново ще дойде, за изобличение и съд на невярващите.

- Ти защо не искаш - отново го запитал Фавстин - да принесеш жертва на нашите богове?

- Не е ли по-добре - отвърнал светецът - жертвата да се принесе на Този, от Когото са сътворени майсторите на идоли, вместо да се принася на идолите? Наистина, Създателят е по-добър от създанието!

Тогава военачалникът Фавстин заповядал да смъкнат дрехите от светия юноша Теодул и да го разголят за мъчения. В същото време глашатаят силно викал:

- Принеси жертва на боговете и ще те освободят!

Но мъченикът отвърнал на мъчителя:

- Ти взимаш дрехите от тялото ми, но навеки няма да можеш да ми отнемеш вярата, която имам в моя Бог.

В същото време, докато светецът говорел така дръзновено, презрял мъките и многократно порицал мъчителите, военачалникът заповядал пред очите на Теодул да принесат жертва на идолите онези, които отначало били християни, но победени от мъчителите, се били поклонили на идолите. Като гледал това зрелище, свети Теодул страдал сърдечно за победените от езичниците и отпаднали от истината и казал на военачалника:

- Вие сте победили немощните, но силните Христови воини в никакъв случай няма да можете да победите, дори и да изобретите още по-големи мъчения! Знай, военачалнико, че приготвените от теб сега за нас мъчения са нищожни и достойни за присмех. Измисли още по-жестоки, та да разбереш каква е нашата вяра и любов към Бога.

След това военачалникът заповядал на Теодул да донесе на съдилището християнските книги. Но светецът на това му отговорил:

- Ако знаех, че ти, който си познал суетата на идолопоклонството, ще го отхвърлиш и ще поискаш да се утвърдиш в истинското благочестие, бих ти донесъл пророческите и апостолските книги. Но тъй като забелязвам, че имаш лукави мисли, поради тази причина няма да предам Божия дар в твоите ръце.

- Ако ти веднага не изпълниш моята заповед - отвърнал Фавстин, - аз няма да те пощадя, ще разкъсам на парчета тялото ти и ще го хвърля да го изядат зверовете.

- Ето, моето тяло се предава на мъчения - продължавал светецът, - прави с него каквото поискаш; измъчвай ме по най-жестокия начин, но няма да предам светите книги за поругание от нечестивци!

Като поискал да сплаши мъченика, военачалникът заповядал да го отведат на мястото за посичане с меч, като предполагал, че при вида на близката смърт светецът ще се устраши и ще се подчини на неговата воля.

Но когато светецът бил доведен на предназначения за посичане място и видял вдигнатия над него разголен меч, той въззовал към Бога със следните думи:

- Слава на Тебе, Боже, Отче на моя Господ, Който благоволи да пострада за нас! Ето, по Неговата благодат и аз идвам при Тебе, с радост умирам за Тебе!

Като казал това, той склонил глава под меча, но не бил посечен. Военачалникът забелязал, че свети Теодул иска сякаш тържествен венец за себе си, като се готви да бъде посечен с меч, и заповядал да го върнат невредим, а в това

време провеждал разпита на свети Агатопоп. Той го запитал:

- Какъв е твоят начин на живот?

- Същият - отвърнал светецът - като на Теодул.

- Какво общо имаш с Теодул? - запитал военачалникът. - Да не сте роднини?

- Ние не сме родственици по плът - отвърнал свети Агатопоп, - но сме съединени от вярата и убежденията си и колкото сме разделени по родство, толкова сме съединени духом.

Тогава военачалникът казал:

- Забелязвам, че вие двамата бързате към едно и също мъчение - това показват твоите думи - отвърнал военачалникът.

Свети Агатопоп отговорил:

- Ако ние чрез еднакви мъчения се освободим от този живот, ще се удостоим и с еднакво въздаяние от нашия Бог!

- Не е ли срамно за тебе, стареца - казал Фавстин, - да се залъгваш като юноша и доброволно да се предаваш на явна гибел?

- Аз не се залъгам ни най-малко - отвърнал свети Агатопоп - и не съм ошетен, надявайки се на моя Христос; тъкмо обратното - щом съм вече стар на години, още повече трябва да проявявам усърдие в службата на моя Бог; и аз възхвалям Теодул, който така мъжествено в своята юношеска възраст отстоява почитането на Единия Истински наш Бог.

Поглеждайки към Теодул, военачалникът Фавстин казал:

- Младежо! Не се подлъгвай от речите на този старик! Не се предавай безразсъдно на смърт. Той е старец; не е чудно, че

желае смъртта; но ти, който си още толкова млад, защо искаш напразно да се лишиш от този сладък живот?

Свети Теодул му отвърнал:

- Недей да допускаш, че съм по-слаб от старец и не мога да понеса същите страдания. Макар да съм юноша на години, също като стареца признавам Единия Бог за Творец на всичко съществуващо и заедно със стареца съм готов да пострадам за Него.

След като светиите завършили речите си, по заповед на мъчителя били вързани и отново отведени в тъмницата. А те прославяли Бога, защото с Негова помощ победили дявола. Познатите им, които се били събрали при тях, ги обкръжили с плач.

- Защо сте се събрали тука - питал ги свети Теодул - и защо плачете?

- За вашето нещастие плачем - отвърждали те.

- Защо - отвърнал усмихнат светецът - вместо да плачете за вашите беди, плачете за нашите, които ни водят към добро?

Докато светецът говорел така, в тъмницата дошъл един воин, изпратен от военачалника, който, като свързал двамата светци с железни вериги, затворил ги във вътрешното отделение на тъмницата и ги заключил, за да не влиза никой при тях.

Междувременно с настъпването на вечерта светите мъченици се помолили на Бога, та Той да ги укрепи докрай в техния подвиг, и легнали да почиват. А нашият Господ Иисус Христос, Който промисля за Своите преподобни, им изпратил насън еднакво видение (тъй като те устоявали единомдушни и единомислени) във връзка с близкия край, който им предстоял. Това видение било следното: светиите сякаш и двамата влезли

в един и същ претъпкан с много народ кораб и се намерили сред морето; корабът се люшкал насам-натам, тъй като морето било разбушувано от силна буря; блъскан и разбиван от вълните, той вече потъвал във водата, при което някои от хората потъвали, други плували, трети, като се приближавали до камъните, загивали. А самите себе си светиите видели как под управлението на капитана се спасяват от потъване и облечени в светли одежди, доплували до някаква висока планина, по която се възкачили до небето. Като се събудили от сън, светиите си разказали един на друг видението и се учудили, че и за двамата то било едно и също. По това разбрали, че на двама им ще бъде дарена една благодат от Христа, а именно - че ще прекосят спасително морето на мъченичеството, в което мнозина са потънали, и ще изплуват, за да получат вечно въздаяние на небесата. След това видение надеждата и упованието им се укрепили още повече и те, в гореща благодарност към Бога, паднали на колене и възкликнали:

- Кой е очаквал някога такова благодееяние, каквото Ти, Боже, ни дари заради въплътилия се Твой Син, нашия Господ Иисус Христос? Кой е толкова неразумен, че като вижда Твоите огромни благодееяния към човешкия род, да предпочете приятността на суетния живот? Кой е така усърден в добрите дела като Твоя Син, Който ни откри във видение за Своята благодат, която трябва да се излее върху нас, а също ни показва и венците, с които ще бъдем увенчани, и така ни подкрепи за предстоящия подвиг!

Те до сутринта се молили така и възнасяли благодарност към Бога, а когато настъпил денят, при тях влязъл стражът на тъмницата, за да им съобщи, че военачалникът вика при себе си Теодул и Агатопод. Като се оградил със знака на Кръста, те излезли оковани във вериги от тъмницата и тръгнали след воините. Множеството събрани там техни познати заплакали

за тях, защото съзнавали, че вече ги очаква смърт. Но свети Теодул със светло лице се обърнал към плачещите и казал:

- Ако плачете от любов към нас, трябва по-скоро да се радвате, че изтърпяваме подвиг заради почитанието на Истинския Бог. Ако пък плачете от дяволска завист, то по-скоро плачете за себе си, защото сте се отклонили от праведния път и сте се устремили към погибел.

Когато светиите били отведени на разпит за трети път и отново ги разпитвал военачалникът Фавстин, те вече не казвали нищо друго освен тези думи:

- Ние сме християни и за Христовото Име сме готови да изтърпим всякакъв род страдания.

Тогава военачалникът с изкривено от мъка лице издал смъртна присъда за тях, която гласяла: “Теодул и Агатопод, които не пожелаха да принесат жертва на боговете, да бъдат удавени в морето”.

След това воините ги повели към морето; като вързали ръцете им назад и провесили на шиите им кърмъни, те ги качили на кораб. В това време на брега се събрали много приятели, съседи и познати на светите мъченици, от които едни поради края, който очаквал мъчениците, ридаели, а други облажавали мъжествените Христови воители, като ги хвалели, че са победили дявола и с радост умират за благочестието.

В това време военачалникът, като съжелявал за светците, изпратил нарочно при тях пратеникът Фулвий, за да им каже, че ако принесат на боговете само кадене на тамян, ще бъдат освободени от смъртта. Но светците не преставали да призовават Христа и да отхвърлят суетните езически богове.

Накрая, след дълги увещания, нечестивите, като видели, че

Христовите раби в никакъв случай няма да склонят да се поклонят на идолите, се приготвили да хвърлят в морето свети Агатопод. Той, като вдигнал взор към небето, със силен глас извикал:

- Гледайте! Чрез това второ кръщение се умиват всичките наши прегрешения и ние си отиваме чисти при Иисуса Христа!

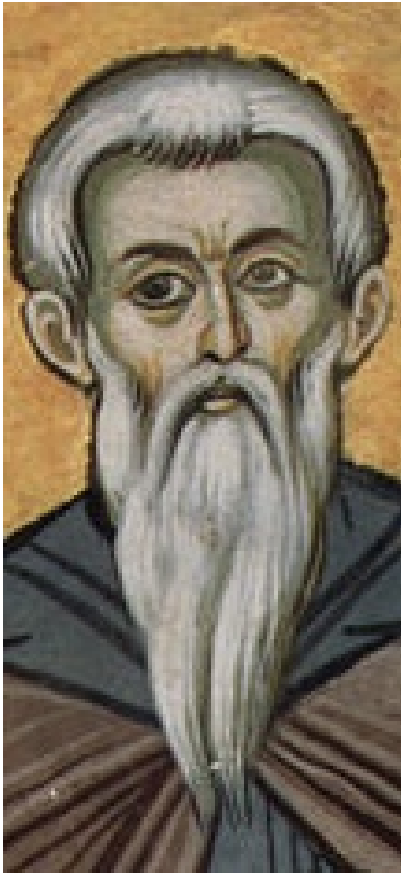
С тези думи светецът бил потопен в морето, а след него хвърлили и свети Теодул.

Така те завършили своя страдалчески подвиг и получили венеца на победата от ръцете на Господа. Морето, което приело в себе си телата на светиите, в същия час ги изхвърлило без веригите и камъните на брега. Роднините и познатите им, като взели телата на светите мъченици, ги погребали с чест.

След като минало известно време свети Теодул им се явил с пресветло лице, в бяла дреха и наредил да раздадат на бедните, сираците и вдовиците цялото негово имущество.

Светите мъченици се преставили в петия ден на месец април, прославяйки на небесата Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог, прославян в Троица. Амин.

**В памет на преподобния наш отец Платон
изповедник († 814 г.)**

Преподобният Платон бил син на славни, и заедно с това благочестиви, родители - християни, по име Сергей и Евфимия. От най-ранна възраст те възпитавали детето в благочестие и го учили на християнските добродетели, но не успели да доведат докрай делото по възпитанието му, защото починали, като отишли от този преходен живот в безкрайния живот.

Като останал сирак, юношата бил приютен в дома на свои роднини, и като живеел там, показал големи успехи в науките, като едновременно преуспявал и в християнските добродетели.

Достигнал зряла възраст, Платон оставил дома на роднините си и започнал със свой труд да изкарва необходимите средства за съществуване. Преподобният бил толкова трудолюбив и заедно с това въздържан, че скоро придобил с труда на ръцете си голямо състояние.

Но сърцето му било чуждо на привързаността към богатата на този свят. Затова, като раздал на бедните цялото си състояние и като пуснал на свобода своите роби, се отдалечил на планината Олимп, където и приел пострижение в монашество в един от тамошните манастири.

Като живеел в манастира, преподобният водел твърде строг подвижнически живот, като свободното от молитва време

употребявал за преписване на книги и съставяне на полезни сборници от писанията на светите отци на църквата. След смъртта на настоятеля на този манастир, Теоктист, преподобни Платон единогласно бил избран за игумен на манастира. Това станало на 35-ата година от живота на светеца. В сана на игумен преподобният започнал да се подвизава с още по-голяма ревност, като със своя пример показвал на всички братя от този манастир начин на истински християнски живот.

По това време константинополски патриарх бил свети Тарасий. Като чул за подвизите на преподобния Платон, той му предложил да поеме управлението на Никомидийската митрополия. Но преподобният, стремейки се към уединен подвижнически живот, поради смирението си се отказал и се отдалечил в едно уединено място, наречено Сакудион, където впоследствие основал манастир.

Поради иконоборските смутове, царуващата тогава императрица Ирина заедно със светейшия патриарх Тарасий свикала в Никея Седмия вселенски събор, на който било осъдено нечестивото учение на еретиците иконоборци и заедно с това било възстановено и потвърдено почитането на светите икони и поклонението пред тях. Отците, които се събрали на събора, били повече от три хиляди; сред тях бил и преподобният Платон. Като човек начетен и познаващ Божествените Писания, той бил твърде полезен на събора, тъй като мъжествено защитавал учението на православието и дръзновено изобличавал учението на еретиците.

Когато заседанията на събора приключили, преподобни Платон се върнал в мястото на своите подвизи, в Сакудион. Тази местност била колкото красива, толкова и удобна за подвизи в уединение. Тя се намирала в планината и от всички страни била обкръжена с красиви високи дървета;

единственият достъп дотук откривала малка пътечка, едва забележима сред горския храсталак. Заедно с Платон се подвизавал и неговият племенник Теодор. Скоро те построили тук църква на името на свети Йоан Богослов.

Междувременно мълвата за подвизите на светеца се разпространявала все повече и повече и при него започнали да идват много хора, търсейки наставление и ръководство в християнския живот. Когато броят на учениците на преподобния започнал да нараства, той създал на това място манастир, като задълженията на настоятел изпълнявал сам.

Със своя подвижнически живот Платон предлагал на всички братя добър пример за съревнование. Особено усърдно му подражавал неговият племенник, блаженият Теодор, който прекарвал дните и нощите в непрестанен подвиг на молитва и богомислие.

Като виждал този добродетелен живот на Теодор, преподобният много се радвал за него и решил да отличи блажения Теодор със свещенически сан. Двамата се отправили заедно във Византия при светейшия патриарх Тарасий, който и ръкоположил Теодор в сан презвитер, въпреки че не толкова по неговата добра воля, колкото заради послушанието му, защото блаженият се смятал недостоеен за такъв сан, не искал да го приема и казвал, че превишава неговите сили. Но тъй като не бил в състояние да противоречи на волята на своя духовен отец, а също и на патриаршеската воля, той се подчинил и приел свещенството. Когато преподобни Теодор се върнал в манастира с новия свещенически сан, продължил да се подвизава с още по-голямо усърдие и ревност.

След като минали няколко години, преподобният Платон, изнемощял от много трудове и от преклонната си възраст, решил да свали от себе си управлението на манастира и поискал блаженият Теодор да приеме властта на игумен след

него. Той често му говорел за това, като го молел да го освободи от тежкото за него бреме на началстването. Но блажени Теодор всеки път се отказвал, предпочитайки самият той да живее под началството на други, отколкото да началства, смятайки, че за душевното спасение е по-лесно и по-полезно да получаваш наставления от другите, отколкото ти самият да наставляваш когото и да било.

Преподобният Платон, като виждал, че ще му бъде трудно да надделее смирението на блажения Теодор, решил да направи следното: легнал в постелята като болен - тъй като и в действителност бил слаб - и като събрал всички братя, им казал, че чувства приближаването на своя край, а после ги попитал:

- Кого искате за настоятел след мене? Кой е най-способен за това, според вас?

Преподобният знаел, че братята ще поискат да имат за настоятел именно Теодор, защото всички го обичали и уважавали заради неговите големи добродетели. Така и станало. Всички отвърнали единодушно:

- След теб да ни бъде игумен Теодор!

Тогава преподобни Платон предал властта си на блажения Теодор, тъй като той не можел да се противопостави на желанието на всички братя. Като поел върху себе си санът на настоятеля, блажени Теодор заедно с това удвоил своите подвизи и станал образец за всички, поучавайки ги на добродетелен живот не само със слово, но и на дело.

По това време император Константин, синът на благочестивата императрица Ирина, като станал на възраст, отстранил от царския престол майка си и взел в свои ръце управлението на държавата; млад и развратен, той бил

отдаден на най-различни грехове. Като замислил да изгони от себе си своята съпруга Мария, насила я постригал в монашество; вместо нея си взел друга жена, на име Теодосия, която била роднина на баща му. Светейшият патриарх Тарасий не одобрявал тази беззаконна постъпка на царя и не искал да благослови брака му. Но един презвитер, на име Иосиф, иконом на константинополската църква, нарушил божествените закони, и като не послушал патриарха, се съгласил да извърши над императора тайнството брак.

Като чул за това блажени Теодор, а с него и преподобни Платон, твърде се наскърбили духом. Пламнал от ревност по Божия закон, Теодор заедно със свети Платон отправил послание към всички монаси, в което съобщавал за императорското беззаконие и увещавал всички да смятат царя за отлъчен от Христовата Църква, като разрушител на Божия закон.

Слухът за ревността и смелостта на блажените Теодор и Платон се разпространил навсякъде, тъй че за това узнал и самият изобличаван от тях цар. Силно разгневен срещу светите мъже, той заповядал преподобни Теодор след жестоки мъчения да бъде изпратен на заточение в Солун, а Платон да затворят в тъмница.

След смъртта на нечестивия император преподобни Платон бил освободен от тъмницата, а свети Теодор бил върнат от заточението.

Междувременно Теодор, поради постоянните набези на агаряните, които опустошавали и завземали в свои ръце различни области от Византийската империя, напуснал Сакудион, защото не искал да подлага живота на братята и обителта на опасност, и пристигнал заедно с братята в Константинопол, където приел управлението на знаменития Студийски манастир.

Преподобният Платон, който някога имал сан игумен, сега като смирен монах дошъл при блажения Теодор и започнал да се подвизава в неговия манастир. При това Платон дотолкова се смирявал, че доброволно наденал на краката си вериги, като непрестанно пребивавал в подвизи на пост и молитва.

Наскоро след това византийския престол незаконно заел император Никифор, който с властта си възвърнал в Църквата споменатия по-горе презвитер Иосиф, когото патриарх Тарасий отлъчил заради неговата беззаконна постъпка. Когато след това Теодор заедно с братята изобличил императора, постъпил противно на църковните правила, императорът твърде се разгневил срещу него и всички братя от Студийската обител, и отправил всички, заедно с блажения старец Платон, на заточение на един от островите край града.

Като прекарал четири години в заточение, преподобният Платон вече в дълбока старост се завърнал в Константинопол, където отново се заселил в Студийската обител.

Той се подвизавал много и усърдно в тази обител, преживял в нея още три години, и накрая отишъл при Господа, където заедно с останалите светии да предстои пред Неговия престол на небесата и да Го прославя вечно. Амин.

**Житие на преподобния наш отец Марк
Атински († 400 г.)**

*Свети преподобни Марк
Атински. Фрагмент от
стара българска
стенопис. Скопие,
област Македония*

Веднъж авва Серапион разказал следното:

- По време на моето пребиваване във вътрешната египетска пустиня, веднъж се отправих към великия старец Йоан и след като получих неговото благословение, уморен от пътя, седнах да си почина. Както бях задрямал, имах видение насън: явиха ми се някакви двама отшелници, които бяха идвали при стареца и получили благословение от него. Те разговаряха помежду си:

- Това е авва Серапион; да вземем от него благословение.

Авва Иоан им напомни:

- Той днес току-що пристигна от пустинята и е доста уморен: оставете го да си почине малко.

А отшелниците казаха на стареца за мен:

- Ето, колко време вече Серапион се подвизава в пустинята, а не отива при отец Марк, който се подвизава на Траческата планина, която се намира в Етиопия. Сред всички пустинници и постници няма равен на този Марк. Той е на сто и тридесет години, а вече са минали деветдесет и пет, откакто започна да се подвизава в пустинята. През цялото това време не е виждал нито един човек. Наскоро при него бяха някои от светиите, съпричастни на вечния живот, които му обещаха да го приемат при себе си.

Докато те говореха такива думи на отец Иоан, аз се пробудих от дрямката и като не видях никого при стареца, съобщих му за видението си.

- Това видение - каза ми старецът - е божествено; но къде ли се намира Траческата планина?

- Помоли се за мен, отче! - казах аз на стареца.

След молитвата се простих със стареца и се отправих към Александрия, която се намира на разстояние двадесет дена път оттука; аз изминах този път за пет дни, почти без отдиш нито денем, нито нощем, опалван от слънчевия зной, който изгаряше дори прахта по земята.

Като влязох в Александрия, попитах един продавач:

- Много ли път има още до Траческата планина, която се намира в Етиопия?

Продавачът ми отвърна:

- Да, отче, това място е още много далече. Двадесет дена трябва да се върви до пределите на етиопците, хетейския народ; а планината, за която питаш, се намира още по-далеч оттук.

Аз отново го запитах:

- Колко храна и питие трябва да се вземат за път, защото искам да се отправя натам.

- Ако пътуваш - отвърна продавачът - по море, няма дълго да си на път; но ако се отправиш по сухо, ще вървиш тридесет дена.

Като чух това, взех вода в една кратуна и малко фурми, и като възложих упованието си на Бога, тръгнах на път и вървах през пустинята в продължение на двадесет дни. По пътя не срещнах никого, нито звяр, нито птица, тъй като в тази пустиня въобще няма растителност; там никога не пада нито дъжд, нито роса, затова и в нея не може да се намери нищо за ядене. След двадесетдневното пътешествие ми се свърши водата, която носех в кратуната, свършиха се дори и фурмите, аз много се изтощих и не можех да вървя повече, но не можех и да се върна обратно, и легнах от умора на земята. И ето че ми се явиха онези двама отшелници, които бях видял първия път във видението при великия старец Йоан. Те застанаха пред мен и ми казаха:

- Стани и върви с нас!

Като се изправих на крака, видях единия от тях да се навежда към земята и като се обърна към мен, запита:

Искаш ли да се подкрепиш?

- Както ти благословиш, отче - рекох аз.

След това той ми посочи корен от едно пустинно растение и

каза:

- Хапни от този корен и с Господнята сила продължавай пътешествието!

Аз похапнах малко и веднага почувствах силите си укрепнали и се възрадвах духом. Почувствах се толкова бодър, че ми се стори, сякаш въобще не съм се уморявал. После те ми показаха пътеката, по която трябваше да отида при свети Марк, и си тръгнах.

Продължих пътя и се намерих пред висока планина, която, както ми се стори, стигаше до небето. По нея нямаше нищо, освен камъни и прах. Когато наближих планината, в нейния край видях море. Започнах да изкачвам планината и вървах в продължение на седем дни.

Когато настъпи седмата нощ, видях от небето да слиза Божий ангел към свети Марк, който му говореше:

- Блажен си ти, авва Марк, и добре ще ти бъде! Ето, ние доведохме при теб отец Серапион, когото искаше да види душата ти, тъй като ти не пожела да видиш освен него никого друго от хората!

Когато видението ми свърши, тръгнах смело и вървах дотогава, докато стигнах пещерата, в която живееше свети Марк. Когато приближих входа на пещерата, чух светеца, който пееше Псалмите на Давид, да произнася: “пред Твоите очи хиляда години са като вчерашния ден” и следващите стихове от този псалом. След това от преливащата духовна радост, която го беше обзела, той започна да говори сам на себе си с такива думи:

- Блажена е душата ти, Марк, защото с Божията помощ ти не зацапа душата си с нечистотиите на този свят и твоят ум не беше запленил от скверни помисли! Блажено е твоето тяло,

защото то не потъна в похоти и греховни страсти! Блажени са очите ти, които дяволът не можа да съблазни чрез съзерцание на чужда красота! Блажени са ушите ти, защото те не чува женски глас в този суетен свят! Блажени са твоите ноздри, защото не помиришаха греховен смрад! Блажени са ръцете ти, защото не докоснаха никакви вещи, принадлежали на хората. Блажени са и твоите нозе - не стъпвали на пътя, който води към смъртта, - защото не се устремиха към грях! Душата ти е преизпълнена с духовен живот и ангелска радост!"

След това той пак заговорил, обръщайки се към душата си:

- "Благославяй, душо моя, Господа, и цялата моя вътрешност да благославя Неговото свето име. Благославяй, душо моя, Господа, и не забравяй ни едно от Неговите благодеяния".
Защо скърбиш ти, моя душа, не се страхувай! Ти няма да бъдеш задържана в тъмниците на ада, бесовете в никакъв случай няма да могат да те оклеветят. Поради Божиата благодат у тебе няма никакъв особен греховен порок: "Ангелът на Господа застава около ония, които Му се боят, и ги избавя" Господ. Блажен е слугата, изпълнил волята на своя господар.

Като изрече това и много още друго от Божественото Писание за утеха на своята душа и в потвърждение на несъмнената си надежда на Бога, преподобни Марк излезе към вратите на пещерата си и като заплака от умиление, повика ме, като казваше:

- О, колко е велик подвигът на духовния ми син Серапион, който предприе такъв труд да види моето обиталище!

После благослови, прегърна ме в обятията си и като ме целуна, ми каза:

- Деветдесет и пет години пребивавам в тази пустиня и не съм виждал човек. Сега гледам твоето лице, което исках да

видя от много години. Ти не се полени да предприемеш такъв труд, за да дойдеш при мене. Затова моят Господ Иисус Христос ще те възнагради в деня, когато ще съди тайните помисли на хората.

Като каза това, преподобният Марк ми нареди да ям.

- Аз започнах - разказва Серапион - да разпитвам преподобния за неговия достохвален живот. И той ми разказа следното:

- Както казах, от деветдесет и пет години съм в тази пещера. През това време не съм виждал не само човек, но дори звяр или птица, не съм вкусвал хляб, изпечен от човешка ръка, не облякох дреха. В продължение на тридесет години изпитвах ужасна нужда и скръб от глада, жаждата и голотата, а най-много от дяволските изкушения. Измъчван от глад, ядох тогава земна прах, и изнуряван от жажда, пиех морска вода. Бесовете хилядократно се кълняха един другиму, че ще ме удавят в морето, и като ме хващаха, с побоища ме влачеха към низините на тази планина. Но аз отново се качвах на върха на планината. Те отново ме смъкваха оттука, дотогава, докато кожата се свлече от тялото ми. Влачеха ме и ме биеха и неистово крещяха:

- Върви си от нашата земя! От началото на света никой от хората не е идвал тука! Ти как се осмели да дойдеш?!

След тези тридесетгодишни страдания, след толкова глад, жажда, голота, смущения от бесовете, върху мен се изля Божията благодат и Неговото милосърдие. По Неговия промисъл моята естествена плът се измени; по тялото ми израснаха косми; в нужното време ми се носи храна и ме посещават Господни ангели. Аз видях сякаш подобие на Небесното царство и обителите на блаженството, обещано за душите на светиите, приготвено за хората, които вършат

добро. Аз видях подобие на Божествения рай и дървото на познанието, от което са вкусили нашите праотци. Видях да се появяват в рая Илия и Енох и няма нищо, което да не ми показва Господ от това, за което Го помолих.

- Аз го попитах - разказва Серапион, - съобщи ми, отче, за това, по какъв начин и защо дойде тука.

Светецът започна своята повест с тези думи:

- Аз съм роден в Атина, където и изучавах философските науки. След смъртта на моите родители казах сам на себе си: "Както моите родители умряха, така ще умра и аз. И така, по-добре да се отрека от света доброволно, отколкото да ми се случи да бъда грабнат от него". И незабавно, като съблякох дрехите си, се залових за една дъска и влязох в морето. Носен от вълните, по Божествен промисъл, доплувах до тази планина. Докато ние така разговаряхме помежду си - продължава Серапион, - стана ден и аз видях преподобния Марк, обраснал с косми, подобно на звяр, и се ужасих, тъй като той не можеше да се нарече човек по нищо друго, освен по гласа и по излизащите от устата му слова. Като забеляза смущението ми, Марк каза:

- Не се плаши като гледаш тялото ми, защото плътта, взета от тленната земя, е тленна.

След това ме запита:

- По стария обичай ли се държи светът в Христовия Закон?

- Сега - отвърнах му, - по благодатта Христова, дори е по-добре от предишните времена.

- Има ли и досега - запита той отново - идолослужение и гонения срещу християните?

- С помощта на твоите свети молитви - отвърнах аз -

гоненията се прекратиха и идолослужение няма.

Като чу това, старецът се зарадва с голяма радост. После отново запита:

- Има ли сега на света някои светии, които вършат чудеса, както е казал Господ в Своето Евангелие: “ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: премести се от тука там, и тя ще се премести; и нищо няма да бъде за вас невъзможно”.

Докато светецът произнасяше тези думи, планината се премести от мястото си приблизително на пет хиляди лакти и се приближи към морето. Свети Марк се приповдигна и като забеляза, че планината се мести, каза, обръщайки се към нея:

- На теб не съм ти казвал да се местиш, аз говорех с брата; затова ти се върни на мястото си!

Само като изрече това, планината наистина застана на своето място. Като видях това, аз паднах на земята от страх. Светецът ме хвана за ръката, изправи ме на крака и каза:

- Нима не си виждал такива чудеса през дните на живота си?

- Не, отче - отвърнах аз.

Тогава светецът, като въздъхна, горко заплака и каза:

- Горко на земята, щом християните на нея само така се наричат по име, а по дела не са такива!

И той отново произнесе:

- Благословен Бог, който ме доведе на това свято място, та да не умра в отечеството си и да не бъда погребан в земята, осквернена от много грехове!

Целия ден прекарахме - разказва Серапион, - пеейки псалми

и в духовна беседа, а с настъпването на вечерта преподобният ми каза:

- Брате Серапионе! Не е ли време след молитвата с благодарност да вкусим от трапезата?

На тези думи аз не му отвърнах нищо. След което той, като вдигна ръце към небето, започна да произнася следния псалом: "Господ е Пастир мой, от нищо не ще се нуждая".

Като завърши да пее този псалом, той се обърна към пещерата и каза:

- Брате, сложи трапеза.

След това отново се обърна към мене:

- Хайде да хапнем от трапезата, която Бог ни е изпратил.

Аз недоумявах в себе си и се чудех на кого свети Марк заповяда да приготви трапезата, защото през целия ден не видях никакъв човек при него в пещерата.

Като влязохме в пещерата, видях сложени две маси, на които имаше два меки бели хляба, сияещи като сняг. Имаше и прекрасни за окото плодове, две печени риби, очистени маслини, фурми, сол и пълна кана с вода, по-сладка от мед. Когато седнахме, свети Марк ми каза:

- Чедо Серапионе, благослови!

- Извини ме, отче - отвърнах аз.

Тогава светецът произнесе:

- Господи, благослови!

И аз видях над трапезата простряна от небето ръка, която осени с кръст сложеното. След като привършихме с трапезата,

свети Марк каза:

- Брате, вдигни това оттука!

И веднага трапезата се вдигна от невидима ръка. Аз се чудех на всичко, което ставаше: и на невидимия слуга (защото на ангела в плът, свети Марк, по Божие нареждане прислужваше безплътен Ангел Господен), и на това, че в живота си не бях хапвал толкова вкусна храна и никога не бях пил толкова сладка вода, каквато имаше на тази трапеза. На моето недоумение светецът ми отвърна:

- Брате Серапионе! Видя ли колко благодения изпраща Бог на Своите раби! През всички дни на мен ми се изпращаше от Бога по един хляб и една риба, а сега заради тебе Той удвои трапезата - изпрати ни два хляба и две риби. Ето с каква трапеза ме храни Господ Бог в продължение на всичкото това време, заради първите мои тежки страдания. Както ти казах в началото на разговора, откакто тридесет години пребивавам в това място, аз не съм намерил нито един корен от растение, с който бих могъл да се прехраня. Като страдах от глад и жажда, поради крайната нужда, аз ядях прах, пиех горчивата морска вода и ходех гол и бос. От студа и страшния зной окапах пръстите на краката ми; слънцето изгаряше плътта ми и аз лежах ничком на земята като мъртвец. При това бесовете се вдигнаха на борба срещу мене, като срещу някой изоставен от Бога. Но аз, с Божията помощ, претърпях всичко това от любов към Господа. А след като свършиха моите тридесетгодишни страдания, по Божие повеление започнаха да ми растат коси, докато ме покриха целия, като дреха. И оттогава бесовете не могат да се приближат до мене; глад и жажда не ме мъчат; нито жегата, нито студът ме безпокоят. При всичко това аз никога не съм боледувал. Но сега свършва пределът на моя живот и Бог те е изпратил тук ти да погребеш с твоите свети ръце смиреното ми тяло.

След туй, като мина известно време, светецът отново ми каза:

- Брате Серапионе! Прекарай настъпващата нощ, поради моята близка кончина, в бодрост.

След това ние двамата застанахме на молитва, като пеехме Давидовите псалми. В това време светецът ми каза:

- Брате Серапионе! След като си замина, положи тялото ми в тази пещера, затвори входа на пещерата с камък и се отдалечи от нея.

Тогава аз се поклоних на преподобния и започнах със сълзи да го моля за прошка, като казвах:

- Умоли, отче, Бога, Той да вземе и мене с тебе, та и аз да дойда там, където отиваш ти.

В отговор на тези мои думи светецът ми каза:

- Не плачи в деня на моето веселие, но още повече се развесели. Ти трябва да се върнеш на своето място. А пък Господ, Който те доведе тука, за труда и богоугождението да ти дари спасение. При това знай, че връщането ти оттука няма да стане по онзи път, по който дойде тук, но ще стигнеш до своето място по друг, необичаен начин.

Като помълча малко, преподобни Марк отново каза:

- Брате Серапионе! Днешният ден за мене е важен: по-важен от всички дни на живота ми. Днес душата ми се освобождава от плътските страдания и отива да се успокои в небесните обители. Днес моето тяло ще си почине от многото трудове и мъки; днес Бог ще ме приеме при Себе си.

Докато светецът произнасяше тези думи, пещерата се изпълни със светлина, която беше по-светла от слънчевата, а

планината се напълни с благоухание от аромати.

При това, като ме хвана за ръката - продължава Серапион, - преподобни Марк започна да ми говори така:

- Нека пещерата, в която пребивавах с моето тяло, трудейки се за Бога през време на моя живот, да пребъде до всеобщото възкресение и тук да остане моето умряло тяло, което беше обиталище на болки, трудове и лишения. А Ти, Господи, освободи душата ми от тялото! Заради Теб аз понасях глада, жаждата, голотата, студа и зноя и всичките други бедствия. Владико! Самият Ти ме облечи с одеждата на славата в страшния ден на Твоето пришествие! Заспете, най-накрая, мои очи, които никога не задремахте по време на моите нощни молитви! Успокойте се, мои нозе, които се потрудахте по време на нощните стояния! Аз се отделям от временния живот, и на всички, които остават на земята, пожелавам да се спасят. Спасете се постници, които заради Господа се скитате по гори и пещери! Спасете се, подвижници, които понасяте всякакви лишения, за да достигнете Небесното Царство! Спасете се, Христови затворници, заточени, изгонени заради правдата, които нямате в нищо друго утеха, освен в Единствения Бог! Спасете се, манастири, които денем и нощем се трудите за Бога! Спасете се, свети църкви, които служите за очистването на грешниците! Спасете се, свещеници Господни, посредници между Бога и хората! Спасете се, чада на Христовото Царство, осиновени от Христа чрез Светото Кръщение! Спасете се, Христолюбци, които приемате странници като Самия Христос! Спасете се, достойни за помилване, милостиви! Спасете се, богати, които богатеете за Господа, и водите живот, с богоугодни дела! Спасете се вие, които сте станали нищи заради Господа! Спасете се, благоверни царе и князе, които извършвате съд по правда и милост! Спасете се смиреномъдри, постници и трудолюбиви подвижници! Спасете се, всички, които заради Христа се обичате един другия! Да бъде

спасена цялата земя и всички, които в мир и Христова любов живеят на нея!

После - разказва Серапион, - след като произнесе това, преподобни Марк се обърна към мене, целуна ме и каза:

- Спаси се и ти, брате Серапионе! Заклинам те в нашия Господ Иисус Христос, Божия Син, нищо да не вземеш от моето смирено тяло, дори и един косъм. Нека да не се докосва до него и никаква дреха, но при погребението с тялото ми да бъдат само косите ми, с които ме облече Бог. И ти също не оставай тука.

Докато светецът произнасяше тези думи, а аз ридаех, чу се глас от небето, Който казваше:

- Донесете ми от пустинята Моя избран съсъд; донесете Ми извършителя на правдата, най-съвършения християнин и верен слуга! Идвай, Марк! Идвай! Заспи в светлината на радостта и духовния живот!

След това свети Марк ми каза:

- Братко, да преклоним колена!

И ние преклонихме колена.

След това чух ангелски глас, който говореше на преподобния:

- Простри ръце!

- Като чух този глас - разказва Серапион, - аз незабавно станах и като погледнах, видях душата на светеца вече освободена от оковите на плътта, ангелските ръце я бяха покрили със светлобяла одежда и те я възнасяха към небесата. Аз съзерцавах нейния въздушен път към небето и отворените небеса. При това видях застаналите на този път пълчища

бесове и слушах ангелския глас, който се обръщаше към тях:

- Синове на тъмата, бягайте и се скрийте от лицето на светлината на правдата!

Светата душа на Марк беше задържана във въздуха около един час. След това от небето се чу глас, Който казваше на ангелите:

- Вземете и донесете тук този, който посрами бесовете!

Когато душата на преподобния премина без всякаква вреда за себе си през бесовските пълчища и вече се приближаваше към отвореното небе, аз видях нещо като простряна от небето дясна ръка, Която приемаше непорочната душа. После това видение се скри от очите ми - разказва Серапион - и повече не видях нищо.

Беше около шест часа през нощта; като приготвих за погребение честното тяло на светеца, останах на молитва през цялата нощ. Като настъпи денят, изпах със сълзи на радост обичайните песнопения над тялото, целунах го и го положих в пещерата, като затворих с камък входа. После, след продължителна молитва, аз слязох от планината, като хвалех Бога и призовавах светеца да ме ръководи в обратния ми път през тази непроходима и страшна пустиня. Когато след залез слънце седнах да си отпочина, внезапно пред мен се показаха онези двама отшелници, които ми се явяваха и по-рано, и ми казаха:

- Ти, брате Серапионе, погребя тялото на блажения подвижник, за когото наистина е недостоеен целият свят. И тъй, ставай и продължавай пътешествието си през нощта, тъй като през деня пътуването е неудобно, поради страшния зной.

Тогава станах и тръгнах след тези, които ми се бяха явили, и вървах след тях до ранно утро. А когато започна да настъпва

денят, те ми казаха:

- Иди си с мир, брате Серапионе, на своето място и благодари на Господа Бога.

А когато се отдалечих от тях на известно разстояние, забелязах, че вече приближавам дверите на църквата, която се намира в манастира на великия старец Йоан. Много учуден на това, от душа прославих Бога и си спомних думите, които ми беше казал преподобният Марк, че връщането ми ще стане не по пътя, по който бях дошъл при него. И аз повярвах, че по думите на светеца съм бил пренесен невидимо. Възблагодарих на преблагия наш Бог, Който всичко е устроил за добро за мен, недостойния, по молитвите и просбите на Своя верен раб, преподобния наш отец Марк.

Като чу гласа ми, от манастира забързано излезе при мене авва Йоан и като ме приветстваше, каза:

- По Божията милост при нас благополучно се завърна авва Серапион.

После влязохме в църквата и аз разказах на стареца и неговите ученици за всичко, което се случи с мен, и всички ние прославихме Бога. Старецът след това ми каза:

- Наистина, брате, този свети Марк е бил съвършеният християнин; ние само по име се наричаме християни, а на дело сме далече от истинското християнство. Нека Човеколюбивият и милостив наш Бог, Който е приел във вечните обители на Своего Небесно Царство светия угодник Марк, да съхрани и нас, и цялата Своя света съборна и апостолска Църква от всички дяволски коварства и Той да бъде винаги с нас, Неговите смирени раби, и да ни насочва към изпълняване на Неговата света Божествена воля, та и ние да вървим по следите на Неговите свети велики угодници,

преподобните наши отци - и в страшния ден на съда с нашия отец Марк да получим милост по молитвите на Пречистата наша Владичица Богородица и на всички светии, угодили на нашия Господ Иисус Христос, на Когото подобава слава, чест и поклонение, с Отца и с Пресветия, Благ и Животворящ Дух сега и в безкрайните времена. Амин.

В памет на преподобния Пуплий (IV в.)

Преподобният Пуплий се е подвизавал в Египет в монашески сан, по време на царуването на император Юлиан Отстъпник. Когато този нечестив император се приготвил да тръгне на война срещу персите, изпратил в посока на изток дявола, като шпионин, със заповед да разузнае пътя, по който трябвало да мине войската на Юлиан. Дяволът тръгнал на път и се озовал до това място, където се подвизавал преподобният Пуплий, но тук се спрял и останал десет дена, понеже не бил в състояние да се мръдне от мястото си; причината за това била, че преподобният Пуплий, като узнал духом, че в неговата страна е пристигнал дяволът, застанал на молитва, като се молел, вдигнал нагоре ръце, денем и нощем, без отдих, дотогава, докато дяволът не си тръгнал обратно от тази страна. По такъв начин дяволът, без да разбере нищо, се върнал при Юлиан. Юлиан го запитал:

- Ти защо пътува толкова дълго?

Дяволът му отвърнал:

- Макар че толкова дълго бях на път, връщам се при тебе, без да съм разузнал и без да съм научил нищо; в продължение на десет дена чаках монаха Пуплий да свърши молитвата си, за

да мога да премина мястото, в което пребивава този монах, но като не можах да дочакам, се върнах обратно.

Тогава нечестивият император Юлиан, като се разгневил, казал на дявола:

- Когато се върна от война, ще отмъстя на този монах.

Но Юлиан не успял да изпълни своя беззаконен замисъл, защото наскоро, след като казал тези думи, бил умъртвен от невидимата Божия сила.

След това един от военачалниците на Юлиан, като продал цялото си имущество и раздал получените пари на бедните, отишъл при преподобния Пуплий и като приел пострижение в монашество, започнал да се подвизава заедно с него. Този монах твърде преуспял в добродетелите, като водел строг, подвижнически живот.

А преподобният Пуплий се подвизавал още доста време след това и, накрая, като угодил на Бога със своя добродетелен живот, си отишъл от този живот във вечните небесни обители.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}